

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „KOROŠKI SLOVENEK“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List za politiko,
gospodarstvo in prosveto

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—

Berlin in Dunaj.

Sodobni bratski boj nemškega naroda v Nemčiji in Avstriji, ki ga spremljajo atentati, radio-govori in razne grožnje od strani hitlerjanskega nemštva, je v svojem jedru boj razdvojene nemške duše za izgubljeno notranje ravnotežje. Ne gre v tem boju samo za nasilno politično priključitev avstrijskega ozemlja in ljudstva k rajhu, marveč za nasilno priključitev avstrijskega nemštva rajhovsko-pruski miselnosti.

Pred dnevi je slavil nemški protestantizem 450 letnico rojstva svojega početnika bivšega wittenberškega meniha in poznejšega odpadnika Martina Luthra. Nedvomno so velike njegove zasluge za nemštvo, saj je on oče nemškega pismenega jezika in obenem tisti, ki je svoj jezik obogatil za stotine novih besed. A mož-odpadnik je hkrati tisti, ki je prizadejal svojemu narodu največjo škodo, ki jo more poedinec prizadeti svojemu ljudstvu. On je tisti, ki je nemško dušo oropal resnične svobode, ko je proglasil svobodo vere in vesti, svobodo poedinca in svobodo naroda. Nemška narodna zgodovina od Luthra do danes je ena sama borba za nemškega človeka, borba med katoliškim in luteranskim vplivom v njem, boj med ozkosrčnim svobodnjaštvom nemškega liberalizma in resnično narodnim prepričanjem v luči katoliške vere. Tako značilen je izrek, ki je padel povodom proslave 450 letnice Luthrovega rojstva: deutsch sein heisst lutherisch sein!

Zgodovina Avstro-Ogrske izza zadnjega stoletja je najizrazitejši dokaz, kako neizmerno rano je protestantizem zadal avstrijskemu delu nemškega naroda. Avstrijska politična zgodovina zadnjega stoletja pripoveduje o neprestanem boju med pangermanstvom — ki je eden glavnih izrodov luteranske veroizpovedi — in ostalim avstrijskim svetom monarhije, ki je bil pretežno katoliškega in slovanskega značaja. Že leta 1853. je zpisal berlinski luteranski teolog Lagarde: „Nemčija mora rasti od Memela preko Trsta do Črnega morja.“ Že tedaj je svetoval, naj se Nemci sistematično izseljujejo v Avstrijo in naj zasedejo vse važne točke slovanskih pokrajin. Misel Velike Nemčije, porojena iz luteranskega nacionalizma, ni ostala navaden pojem, marveč je kmalu nato nastopila kot živa politična ideja. Leta 1898. je zabil berlinski pisatelj Waldersee: „Nemci smo najboljši kolonisti, najboljši mornarji in tudi najboljši trgovci. Mi smo najbolj izobraženo ljudstvo na svetu, najbolj napredno v vedah in umetnostih. Mi smo nedvomno tudi za vojsko najboljšo ljudstvo na zemlji.“ In istega leta je izjavil sicer zmerni koroški državni poslanec Steinwender na nekem shodu: „Wir Deutsche sind ein Herrenvolk!“ Vedno očitnejši je postajal vpliv luteranskega Berlina na nemško Avstrijo. Leta 1898. se je vršil v Dresdenu v rajhu velik protestni shod avstrijskih Nemcev in ob tej priliki je tajnik Vsenemške zveze izpregovoril: „Meje avstrijske države so nemške: raji umrjemo kot Nemci, nego postanemo Slovani.“ Najostrejši je postajal boj nemškega nacionalizma za nadvlado v Avstro-Ogrski, ko je začel napadati poleg slovanskih narodov še katoliško Cerkev in vrgel v svet poziv: „Proč od Rima! Zlomimo vezi, ki nas vežejo s Cerkvijo, ki je nemštvu sovražna!“ Pričela se je najstrašnejša borba, ki je našla očiten odraz v avstro-ogrskem državno-političnem in tudi vsem ostalem javnem življenju. Borba, ki so jo v našem svetu spremljale ohole besede znanega nemškega nacionalca: „Lieber ein

Trümmerhaufen als ein windisch Maribor“, in ki je končno odjeknila v svetovni vojni in sledečem razpadu avstro-ogrške monarhije. — Padla je kot žrtev boja tisočletna monarhija, padla zasovražena katoliška dinastija Habsburžanov — na razvalinah pa se bije naprej boj med nacionalno nemško-protestantovsko idejo in vstajajočo idejo katoliškega nemštva.

V naših dneh se torej ponavlja v nemškem narodu v najočitnejših barvah taisti kos narodne zgodovine: Protestantovska Nemčija grabi po katoliški Avstriji, da si jo vključi in podjarmi, da bo vstala tretja nemška država z enim Bogom, eno vero in enim narodom, država, ki bo segala od Balta do Adrije, od Memela do Črnega morja.

Iz tega vidika raste veličina in pomen sedanjega boja katoliške Avstrije za neodvisnost in obrambe pred grabežljivimi brati v rajhu. S tem bojem in obrambo je združena lepa misija avstrijskega nemštva rešiti veliki nemški narod, katerega večino požira protestantizem, popolnega propada s tem, da se ga pripelje in ohrani v naročju katoliške Cerkve. Iz istega vidika je sedanji boj Avstrije boj za ravnotežje med srednjeevropskimi narodi. Ni torej čuda, če spremljajo borbo avstrijskega nem-

Najvišji napori

zahtevajo zdrave živce. Zato:

seveda Kathreiner
pristno Kneippovo sladno kavo

123

štva simpatije vsega krščanskega sveta in predvsem slovanskih narodov. Spremljajo jo pa predvsem simpatije slovanskih manjšin v Avstriji.

Smrtna kazen.

Vlada je izdala odredbo, s katero proglašala za vse ozemlje zvezne republike preki ali hitri sod za zločine umora, požiga in javnega nasilstva z zlobnim poškodovanjem tuje lastnine. Kdor zakrivi tak zločin ali je na takem zločinu soudeležen ali pa hujska k izvršitvi, bo sojen pred deželnim kazenskim sodiščem na Dunaju. Če se mu zločin dokaže, bo kaznovan s smrtjo.

Odredba je presenečla. Vlada je opetovano izjavila, da je pripravljena skrbeti za javni red in mir v državi z vsemi in skrajnimi sredstvi. Tudi prebivalstvo smatra uvedbo smrtne kazni za potrebno, da se zaustavi rovarjenje državi sovražnih pokretov, ki ljudstvo miroljubno neprestano vznemirjajo, ga hujskajo in vzdržujejo v državi neznosne prilike. Vlada ni sklep je pospešila aktivnost nar. socialistov, ki so jo kazali zadnje dni, ko ni bilo metanja bomb in neredov ne konca ne kraja. Povod za najnovejši sklep pa so bile tudi napovedane socialistične demonstracije na obletnico proglasitve avstrijske republike. Vladni proglas obenem poudarja, da se miroljubnemu avstrijskemu ljud-

stvu ni ničesar bati, da ga nikdo ne bo šikaniral. Morilci in nasilneži pa naj občutijo vso težo pravice.

Pravosodni minister dr. Schuschnigg je poročevalcem listov podal k odredbi med drugim še sledeča pojasnila: Uvedba smrtne kazni je enako žalosten pojav kot je zločin, ki se ga tudi ne more docela onemogočiti. Kazen je umestna in potrebna, če odgovarja pravnemu čutu ljudstva. Nočemo prezreti, da je smrtna kazen upeljana tudi v vseh sosednjih državah. Omenimo naj še, da v Avstriji še ni enotnega političnega naziranja, vendar se poslužuje orožja in terorja proti sedaj merodajnemu političnemu mišljenju le neznatna manjšina ljudstva. V interesu miru in reda mora vlada skrbeti, da se ta neznatna manjšina spametuje. Vlada pa bo srečna, čim bo smrtno kazen zamogla spet odpraviti, in bo to storila, ko bosta zajamčena red in mir v vsej državi.

Odredba je svarilo vsem onim, ki doslej niso poznali spoštovanja pred zakonom. Zločinci naj spoznajo, da vlada nima namena dovoliti, da bi se z njenimi ukrepi kdo smel igrati.

„Volitve“ v Nemčiji.

Izid nedeljskih volitev v Nemčiji ni nepričakovan. Za državni zbor je glasovalo 43.007.577 oseb in od teh je glasovalo za edino listo nar. socialistov 39.655.298 to je 92.2% vseh volilcev. Ostali glasovi so neveljavni. Za vladno zunanjo politiko (nemško enakopravnost!) je glasovalo 40.618.147 volilcev in proti 2.055.363.

Prvi izid je bil razglašen iz koncentracijskega taborišča Wusthofen, kjer je od 88 volilcev 79 glasov za vlado. V Zgornji Šleziji je bila volitev javna, drugod si je vlada pomagala z drugimi sredstvi. Izid volitev ima seve posledice na sestavo državnega zbora in na nadaljno poenotenje političnega stremjenja v državi, dočim si je zunanji svet glede volitev bil že prej na jasnem.

Berlin deli Avstrijo. V notranjem ministstvu sestavljajo načrt nove nemške ustave. V komisijo je bil poklican tudi predsednik magdeburške vlade dr. Nicolaj, ki je v posebni knjigi sledeče razdelil Avstrijo. Predarlska se priključi Švabski, Tirolska in Solnograška Bavarski, ostale dežele tvorijo enotno avstrijsko pokrajino kot sestavni del Nemčije. To je po njegovem mnenju rešitev avstrijskega vprašanja.

Papež blagoslavlja voditelje v Avstriji. O priliki prihoda avstrijskih romarijev v Vatikan je imel sv. Oče sledeči nagovor: „Članom avstrijske vlade, ki vodijo Avstrijo s tako odločnostjo in v tako krščanskem duhu, dajemo poseben blagoslov. Narodi imajo takšne vlade, kakoršne zaslužijo. Zato čast Avstriji, našemu ljubljenu avstrijskemu narodu. Mi prosimo Vsemogočnega, naj bi vedno podpiral te

krščanske može velikega srca in naj bi jih ščitili proti nepričakovani nevarnosti. mo to pot in smo že na tem. List zaključuje: Dolžnost inteligence je, da v nacionalno prenovljeni Nemčiji z mnogoštevilnimi družinami da lep vzgled in mu topot pokaže pravo pot v bodočnost.

Rajh proti beli kugi. Berlinska „Germania“ piše: Bodoči rod bo lastne stariše klical pred sodni stol, ker so mu dali premalo bratcev in sestric in številčno zmanjšani mladini naložili bremena, s katerimi v primeri se celo sedanji težki čas lahko imenuje igrača. Že danes je položaj nemškega naroda takšen, da mnogo prešibek temelj mladine nosi množico starcev in delanezmožnih ljudi. Če se že sedanja generacija ne zave žalostnega položaja svojega naroda in odgovornosti pred bodočnostjo, smo na poti v pogin in propad bodoče mladine, ki se bo zrušila pod težo socialnih bremen. Naravno je, da starci zadnje ped svojega življenja prežive na stroške mlajšega rodu. Toda nesmisel je, da ima narod več starcev kakor mladine, več delanezmožnih kot sposobnih, več takih, ki prejema podpora kakor pa tistih, ki zaslužijo. Toda mi Nemci gre-

Skrajna napetost med Rusijo in Japonsko. Spor med obema vzhodnima državama je bil poostren, ker so vdrla japonska letala v Sibirijo. Sovjetski komisar za vojno je ostro protestiral: Mi smo pripravljeni na napad svoje azijske meje od strani Japonske. Če se uresniči, se bo sovjetska armada borila, dokler sovražnika ne bo popolnoma uničila. Šli smo Japonski nasproti kolikor smo mogli. Če to ni zadosti, potem nosi odgovornost za posledice sama. Mi smo pripravljeni na vse. — Pričakuje se skorajšnjega izbruha vojne.

Umik Landbunda.

Vodstvo landbundovske stranke je minuli teden v svojem glasilu objavilo sklep, da ukine svojo dosedanjo borbo proti kmetijski bolniški blagajni. Obenem pozivlja svoje člane, ki so se sveječasno na strankino željo odglasili od blagajne, naj se zopet prijavijo in plačajo zaostanke na prispevkih. Sklep zagovarja vodstvo s sledečimi razlogi: sedanjemu vladnemu komisarju blagajne se je posrečilo upostaviti red v blagajniškem gospodarstvu; vsako zvišanje blagajniškega prispevka odpade; vlada pripravlja novelo k dosedanji postavi socialnega zavarovanja.

Landbund zaključuje s tem pozivom svojo dolgoletno borbo proti obveznemu bolniške-

Brat, sestra!

Osrečujoča je zavest notranje neomahljivosti. Kot hrast vrh skale kljubuje viharju in neurja. Naše katoliško in narodno prepričanje je kot trdna skala, na kateri stoji slovenska manjšina in kljubuje viharjem stoletja. Naj prihrumi nevihta nacionalnega fašizma z naše desne, naj pribesni med nas vihar brezbožnega komunizma — narod naš bo vedno stal!

Zato, bratje in sestre, glave pokonci! Proč z mračnjastvom, obupavanjem in tožbo, kramp v roke in kladivo v pest, da zaiskri železo ob kremenu! Vsak na svoje mesto v službi celokupnega naroda, vsak k svoji dolžnosti, da si priborimo pravico božje postave!

Izpolni — brat, sestra — tudi svojo dolžnost napram svojemu glasilu, ki ti je vodnik, prijatelj in glasnik! Katoliška in narodna zavednost se kaže v dejanju. Sodeluj pri svojem listu! Širi ga povsod med sosede in znance! Plačaj redno naročnino!

Zavednost je dejavnost!

mu zavarovanju in proti vladnemu komisarju. Inž. Schumy dodaja zaključnemu pregledu dolgoletne borbe tožbo, da se v tem vprašanju nikakor ni izkazala edinstvo kmetov dežele, ter pristavlja, naj se strankino vodstvo iz neuspeha uči, da ni dobro zastavljati ciljev, pri katerih nedostaja moči za izvedbo in zanesljivosti pristašev.

Prostodušna izjava landbundovskega vodstva in prosto priznanje neuspeha preseneti vsakogar. Seveda se pri vsej prostodušnosti izjave marsikdo ne more otresti misli, da morajo plačevati stroške nesmiselne borbe končno ne vodstvo marveč oni volilci Landbunda, ki so se svoječasno ravnali po želji stranke in priglasili pri blagajni svojo odjavo. Vladni komisar je v teku zadnjih pogajanj sicer pristal na gotove olajšave pri odplačevanju zaostankov, vendar jim iz razumljivih razlogov dolžnih prispevkov ne bo črtal. In ti zaostanki dosegajo pri nekaterih prav visoko svoto, ki jo bo le težko premoglo marsikako gospodarstvo. Ti volilci svoji stranki gotovo ne bodo hvaležni za njeno dvomljivo uslugo.

V očigled popolnemu umiku Landbunda nikakor nočemo biti škodoželjni. Z zadoščanjem pa ugotavljamo dosledno stališče naših kmetijskih zastopnikov, ki so kljub grožnjam in celo dejanskim napadom od strani političnih

predvečer kronanja na Kapitolu je njegova duša pohitela v nebeški Jeruzalem, o katerem je znal tako lepo peti. Tassov sorojak sveti Filip Neri je pod tem hrastom bil z otroci otrok v smehu in igri in molitvi... Ob pogledu na mesto vstajajo spomini prošlih dni in spoznaš: Središče sveta! Ob takem pogledu je zapisal učeni zgodovinar Weiss: „Svetovno zgodovino moreš prav zapopasti le na dveh krajih: v Jeruzalemu in Rimu. Studirati jo moreš v knjigah, docela zajeti pa samo tu. To je ravno razlika med papirjem in življenjem. Kar je v knjigi mrtvo, stoji tukaj v živi resnici pred mano...“ Še zadnji pogled na to morje lepote, pad katerim človek le eno toži s cesarjem Konstancijem: Le škoda, da morajo tudi v Rimu ljudje umreti!...

Pincio je najimenitnejši park v Rimu. V popoldanskih urah ves oživi. Po glavnih cestah prevažajo izletnike avtomobili in kočije: po potih, posutih z belim peskom, hodijo sprehajalci. Vsa rimska družba pride v park, da se osveži v čistem zraku, da vžije vsaj urico miru v božji naravi. Imenitne dame v svili se šetajo ob cvetličnih nasadih. Mladi oficirji v svetlih kraljevskih uniformah in fašističnih črnosrajčkih se prismejiijo mimo. Dojllje in pestunje v svojih dolgih, širokih, živobarvanih krilih, z velikimi zlatimi uhanj in rdečimi okroglimi obrazi vodijo otročke v vozičkih in za roke. Okrog vodnjakov in po pesku se igrajo ljubki otroci bogatih in priprostih družin. V parku so si postali ljubi znanci, nič jih ne moti stanovska razlika staršev, nič obleka, vse družji veselje nedolžnih otroških src. In koliko je teh malčkov! Toliko prešernega otroškega smeha menda ne čuje noben drugi velemestni park. Gojenci in go-

nasprotnikov stali neomajeno in trdno na svojem mestu.

Mala epizoda okoli kmetijske bolniške blagajne nam bodi obenem dobra šola, da je najbolje ostajati zvest svojim voditeljem in nikar ne nasedati nobenim zapeljivim besedam od katerikoli tuje strani.

DOMAČE NOVICE

Darovi za naše otroke. Ženski odsek „Südmarke“ je sklenil, da bo o božiču obdaroval čim največ otrok iz našega ozemlja. Zato se pozivlja Celovčane, naj ne pozabijo tistih, katerim se imajo zahvaliti za nedeljeno Koroško. Poleg drugih potrebščin se bo pobiral tudi denar, ki naj služi za vzdrževanje šolskih kuhinj v našem ozemlju. — Naj h temu sicer hvalevrednemu sklepu Südmarkinega odseka pripomnimo, da bi celovške gospe izkazale neprimerno večjo dobroto naši slovenski deci s tem, da bi se zavzele za teptane pravice v naših šolah. Ali pa res mislijo z darovi in denarjem našim otrokom nadomestiti njihov materni jezik v šoli!?

Dunajska slovenska kolonija. „Slovenski krožek“ se je dogovoril z dunajskim ljudskim vseučiliščem Uranio, da priredi 20 predavanj v prosep tujkega prometa v jugoslovansko Primorje. Med predavanji bo nastopal krožkov kvintet in prepeval vedno pesmi krajev, o katerih se bo predavalo, a 12 izbranih tamburašev Slovenskega krožka bo sviralo prigodne melodije. Takole vabi nemška Urania na ta predavanja: Tisoče in tisoče, ki hočejo napasti svoje oči in svoje duše razvedriti ob večnih in edinstvenih lepotah južnega morja, vodi hrepenenje v Dalmacijo, v deželo minulosti in bodočnosti. In to po pravici! Saj je vendar bogata na znamenitih in očarajočih kontrastih, obrežjih, hribovih, bogastvih naravnih krasot, zlitju zapadne in vzhodne kulture, divnih, palač in stavb, slikovitih krajin, samostanov in otokov, — vse to je stisnjeno na ozkem obmorskem pasu, ki je tako medseboj pomešano in povezano, da vsakdo, ki hoče spoznati in uživati južno rast in bistvo narave in in človeškega žitja, ga najde tu v pravih biserih. Predavanja v Uraniji hočejo zadostiti temu hrepenenju po deželi sonca — Dalmaciji. Slovenskemu krožku gre za tako domoljubno delo polno priznanje! — Upamo, da čujemo še kaj iz njegovega notranjega življenja.

PODLISTEK

Večno mesto Rim.

(Nadaljevanje VII.)

Rim je mesto cerkva, spomenikov, vodnjakov in vodometov, vrtov in rož, ves posejan s prelepimi parki. Kadar te vabi Gianicolo ali Pincio, s ene moreš obotavljati. Spomladi te razveseljujeja z najlepšim cvetjem, v vročem poletju te objemata s prijetnim hladom, pozimi te tolažita z zelenjem palm, akacij, cipres, kaktej in bršljana. Nad parki pa solnce in sinje nebo daje svetlobo, ki je v naših severnih krajih ne poznamo...

Gianicolo je s parkom kronan grič. Pogled ti hiti čez morje hiš, nad njim plavajo kupole, zvoniki, na vseh blišči v solncu križ. V daljavo se razprostira zeleno polje in daleč zadaj obkrožajo visoke gore to bajno lepoto. Sosea ti je kupola Svetega Petra, ki kraljuje nad Rimom, vsa umirjena v najlepši obliki gradbene umetnosti. Kako smešen je poleg nje spomenik Garibaldija, ki so ga sovražniki papeštva postavili prav sem, da ga mora papež videti iz svojih oken, kadar pogleda čez Petrov trg. Tisti časi so minuli, strupeno sovraštvost je zatrto, Vatikan je ponosni dom Kristusovega namestnika, le spomeniki so ostali kot zgovorne priče, da je Cerkev nepremagljiva!... Iz misli te zbudi mogočno šumenje vodnjaka, največjega v Rimu. Kakor divji potok se vali voda iz treh širokih žrel... Pa zopet utoneš v mislih ob suhem deblu. Koje bilo še živo drevo, je slovelo kot Tassov hrast. V njegovi sencji je posedal slavnj pesnik Torkvato Tasso in pil lepoto Rima. Svoje slave pa le ni učakal, na

jenke mladinskih zavodov, ki imajo svoje posebne slikovite, čedne noše, hodijo pod vodstvom vzgojiteljev s pesmijo, šalo in smehom skozi nasade... Kar se začnejo sprehajalci spoštljivo umikati. Na rudečem traku okrog klobuka so spoznali kardinala. Vsakdo se odkrije in s poklonom pozdravi. Otroci hitijo, da poljubijo kardinalov prstan. Kako prijazno in dostojanstveno znajo odzdravljati cerkveni knezi. Čeprav se Rimljani z kardinali in škofi dnevno srečavajo, jih vendar vedno spoštljivo pozdravljajo. Mnogi visoki cerkveni dostojanstveniki pa hodijo v priprosti črni obleki navadnih duhovnikov, da se izognejo častem. Le pri cerkvenih slovesnostih se ogrnejo v krasna rudeča in vijolčasta oblačila. Srečava nas veliko duhovnikov v najrazličnejših nošah, z obrazom Evropejca, Azijca in Zamorca. V Rimu je toliko cerkvenih uradov, zavodov in samostanov, da se ne smemo čuditi premnogim duhovnikom. Nadalje je treba opravljati božjo službo v štiristo cerkvah, poučevati v tolikih šolah. Ker jih je toliko, se duhovniki medseboj ne pozdravljajo. Le visokim prelatom in znancem se moraš odkrivati... Vedno mlada Cerkev skrbi z najnežnejšo ljubeznijo za duhovniški naraščaj. Svoje najbolj nadebudne bogoslovce pošiljajo škofje vsega sveta v Rim, da se tu ob svetniških spominih v sencji kupole Svetega Petra in pod očmi svetega očeta ob vrelcu Resnice pripravijo za mašniško posvečenje. Potem jih Rim vrne domovini kot izborne delavce, ki so se ob srcu Matere Cerkev napili svetega navdušenja. V Rimu je pet velikih cerkvenih vseučilišč, v katerikoli poučujejo profesorji vseh narodov in redov. Učni jezik je latinski, katerega Cerkev imenuje svoj materni jezik. Skoro vsaka, večja

Medgorje. Graški Arbeiterwille poroča: V avgustu 1930 je pogorela vsled požara sosednjega poslopja streha tukajšnje šole. Ker je bilo šolsko poslopje minimalno zavarovano, je bilo komaj 1800 S zavarovalnine izplačane. Vsled malomarnosti prejšnjega šolskega sveta in v njem najmerodajnejšega nadučitelja Marinitscha je bila občina po požaru težko prizadeta in je morala zvišati doklade na 300 procentov. Posledice so prazna občinska blagajna in stalne eksekucije vsled zaostankov. Krivci skušajo sicer vso krivdo zvrniti na bivšega župana, a prebivalstvo je glede krivde na jasnem. Pri popravi šolskega poslopja in prizidavi novega razreda se niti krajni šolski svet in niti nadučitelj Marinitsch nista obrnila na predstoječo oblast okrajnega šolskega sveta in ne na občino, brez javnega razpisa ponudb sta omenjena delala po svojem. Tako so narastli skupni stroški na 30.000 S, svoto, ki bi zadoščevala za zgradbo popolnoma novega poslopja. Pri tem se je še dobil gradbeni les iz lastnega šolskega gozda! Tako se je gospodarilo s tujim denarjem in uničevalo občinsko premoženje. List zaključuje: Deželna vlada in deželni šolski svet naj končno posežeta vmes in napravita red.

Blače na Zili (Naciji) so prilepili v noči na Smarčico na vse državne in domorodne hiše svoje „hokenkriže“ z grdimi, Avstrijo izdajajočimi napisi: na šolo, na farovž, na finančno hišo ter na hišo župana in poslanca Ferliča.

Ribnica. Nov nemir je nastal v naši občini. Pri zadnji občinski seji je odbor nepostavno izključil enega odbornikov. Zato je sledila huda nevolja, ki je zapeljala nekega posestnika tako daleč, da je šel v občinsko pisarno in po kratkem prerekanju potegnil nož in kratkoma izrezal iz knjige sejnih zapisnikov zapisnik zadnje seje. Posledica bodo seve še hujši prepri in najbrže še več kaj. Tako ne moremo priti do miru.

Slovenji Plajberk. (Gospodarstvo.) Človek se čudiš, kako morejo tod še živeti ljudje. Pa pojasni, da so tod do leta 1906 kopali in topili svinec. Posestniki so tedaj dobro prodajali les za rove in topilnico. Okoli sto delavcev je imelo delo, kmetje so zaslužili z vožnjo svinca. Plošča je tehtala do 120 kg, voznik jih je naložil po pet. Živi še tu mož, kateri je vzdigoval in nakladal težke plošče sam. Sedaj pa pada število ljudi in konjev. So pa ljudje še ponosni kmetje! Proti Rožu se dolina širi in je videti že več njiv in travnikov, v Strugarjah morajo biti že premožni kmetje. V Podnu pod Vrtačo gospodarji posestnik in gostilničar Pod-

država ima v Rimu svoj kolegij ali bogoslovni zavod, kjer stanujejo bogoslovci, ki pohajajo rimske univerze. Zavodariji se razlikujejo po raznih barvah obleke. Južnoamerikanski dijaki nosijo modro obrobljen površnik, španski pa moder pas. Škotski dijaki nosijo vijoličasto obleko, poljski zelen in čehoslovaški vijoličast pas. Francoski, angleški, jugoslovanski, belgijski, irski in severoameriški bogoslovci hodijo v črni obleki. Gojenci Propagande, ki so prišli iz misijonskih dežel, mladeniči vseh ras in barv, nosijo rdečebrobljeno obleko in rdeč pas. Propagando je povečal in nanovo zgradil sedanji papež, ki z vsemi močmi dela nato, da narodi v misijonskih krajih dobijo domačih duhovnikov. V Rusiku se pripravljajo bogoslovci za delo na slovanskem vzhodu. V Germaniku-Ungariku živijo bogoslovci vseh srednjeevropskih narodnosti, ponajveč Nemci in Madžari, pa tudi štirje Slovenci so med njimi. Nosijo čisto rdečo obleko in tako poživijo še bolj že itak živahno barvitost južnih oblek... Na sprehodu srečavaš umetnike, učenjake, posetnike Rima, ki so od daleč prišli, da si ogledajo slavno Večno mesto. Besede v vseh jezikih sveta donijo na tvoje uho. Z vsem svetom zveže človeka en sam sprehod po rimskem parku... Ko odhajam, vidim samostan Avgustincev. V njem je stanoval Luther, ko je bil še zvest menih. „Pozdravljen, sveti Rim, prepojen s krvjo mučencev!“ je govoril, ko je pobožno romal od svetišča do svetišča. Rimске umetnosti v svoji verski blaznosti še videl ni. Pozneje pa je tako blatil Sveto mesto. Rim je znal ljubovati tudi Martinu Luthru. Rim je vedno zmagoslaven, kakor solnce, ki daljno Petrovo kupolo zlati z nebeškim sijajem.

nar, prava gorjanska korenina. Ima velik travnik in redi poleg konjev 20 govedi. Paše hollenburška gospoda ne more braniti. Seje se samo rž, oves in nekaj pšenice. Tudi krompir seveda raste. Oves se prodaja za koruzo. Ovčjereja postaja tod spet moderna. Poletje je kratko. Manjka dobre pitne vode, vsaj trde izpod skale. In vendar je tod zdrav kraj za one, ki se mladi ne pokvarijo. Od leta 1914 jih je mnogo umrlo nad 70, 80 in celo nad 90 let. Omenim naj še, da sem videl tudi požgano poseko, pripravljeno za novino in njen lastnik mi je dejal sledečo modro besedo: Ne bo drugače, se bomo morali k zemlji obrniti. Modrost, ki velja tudi za drugod!

Ljubelj. (Smrt in življenje.) S palico v roki sem jo primahal sem, da kraj nekoliko pobližje spoznam. Bil je ravno pogreb starega Straha na Lukeževo, pa sem se ga udeležil. Krsto so štirje možje na lahkih saneh pripeljali do ceste. Dva sta držala za lesena roglja spredaj, dva sta za vrvi vlekla nazaj ali po potrebi naprej. Taka je tod strmina. Sedaj je ostal sin sam s staro očetovo dekle, dva brata mu je vzela vojska. Redi 9 govedi in mora biti izredno priden, da v taki strmini pripravi krme in stelje. Večina gorovja je Voigtova last. Obiskal sem tudi najvišjega kmeta Pameža 1200 m visoko. Stara dva sta onemogla, mlada pa že imata dediče-naslednike. Živine ima 10 glav, krmo dobiva iz še višje planine. Za pašo pa je že premrzlo. Kak denar se dobi s slabo prodajo lesa ali trdo vožnjo, mošta pridelala le par litrov. Govoril sem tudi z že malo gluho najstarejšo žensko 87 let, ki je letos pokopala svojega 90 letnega moža-cestarja. Z očali bere „Slava Gospodu“ in „Glasnik“, četudi ji je bil mož Nemeč. Spominja se še nekdanjega prometa na cesti, ko so vozili blago in les preko Ljubelja. Tedaj je bilo za tukajšnje ljudstvo še vsega dosti. Mejo stražita jugoslovanski in avstrijski stražnik. Avstrijska gostilna je že zaprta, tik ob meji pa je nek Tržičan postavil lično uto in prodaja okusne kranjske klobase s kruhom in štajerskim vinom. Nazaj grede se popotnik navadno zglaš pri Nemškem Petru, kjer dobro govorijo slovensko. Le-ta žge sam žganja 8 vrst iz brinja, bezga, encijana, pelina, kumne, jedlovih mladik, malin in iz skupine 32 planinskih rož. Bolj kot žganje in vino pa te osveži planinski zrak in pogled na štrleče gorske vrhove. Tuintam še pridrvi kak avto, za pešca pa je treba dobrih nog in več ko dan časa. Kdor more, naj pride pogledat ta naš slikoviti in v ljudstvu originalni gorski svet!

Škocijan. (Drzna pustolovščina.) — Pri Rablu je bil pred tedni zaposlen nek jugoslovanski Nemeč, ki je vsled prestopka kazenskega zakona pribežal k nam. Sodeloval je tudi pri tukajšnji Bauernwehr. V torek, dne 7. t. m. je bil poslan z vozom in svoto 140 šil. na sinčevaško pošto. Ni se več vrnil, marveč s konjem in svoto pobegnil. A že v Prevaljah ga je prišla obveščena orožniška patrulja in ga izročila sodniji. Konja z vozom, katera je pustil v Libučah, kakor tudi pretežni del poneverjene svote so dobili nazaj.

Slovenski tečaj delavske zbornice v Celovcu. Prezidij delavske zbornice je poslal uredništvu dopis, v katerem ugotavlja netočnost našega poročila v štev. 44 glede odpovedi slovenskega tečaja delavske zbornice vsled neznatnega števila prijav. V dopisu se glasi, da se je za imenovani tečaj javilo 44 udeležencev in se je tečaj začel z 7. novembrom.

Hodiše. (Poroka.) Vesel dan smo obhajali. Član „Zvezde“ Tomaž Sabotnik je pripeljal svojo nevesto Urško v cerkev, da si objubita zakon. Društveni moški zbor jima je zapel slovo mladostni sreči, ko sta si podala prstana in roki in ko sta stopila iz cerkve, jima je zapel v pozdrav. Vso družbo je nato avto zvozil na nevestin dom, kjer se je obhajala priprosta, a zato pristrčna ženitovanjska slavnost. Vsa soseščina se je zbrala, da pozdravi novi par, ki je spoštovan od vseh. Čudili smo se pevskemu zboru, kako veliko zalogo narodnih in umetnih pesmi hrani v svojih izvežbanih grlih. Med pesmi je vpletel č. župnik kot govornik posebno voščilo mlademu paru: Voščil jima je korajže za gospodarstvo kljub težkim časom; z žalostjo opazujemo, da mladina mnogokrat ne zna oprijeti za delo, kakor so znali očetje, domovi se zato rušijo. Ljubezen do doma naj da mlademu paru ljubezen do dela, do varč-

nosti in moči, dom bo vračal ljubezen, rasel in razvijal se bo v njuno veselje in njun ponos. Lasten dom je vreden vseh žrtev. Želel je novoporočencema, da bi bila vzgled ljubezni do doma, do polja, živine vsej okolici. Globoko so segale te besede vsem v srca, posebno pa mladini. Govornik se je še zahvalil dobrotnici, ki je dala lepo Kurnikovo posestvo svojemu nečaku in mu tako omogočila ustanovitev družine. Pevci so govornika podprli z lepo pesmijo „Oj ti moj dom!“ Tako je prehitro minul večer. Mlademu paru: Na mnogo srečna leta!

Draganče na Zili. — Na dan apostolov Simona in Jude smo pokopali vrlega gospodarja, vernega kristjana in slovenskega rodoljuba pd. Papeža, ki je vzel slovo v najlepših moških letih. Udeležba gospodarjev iz vse slovenske Zile je bila izvenredno velika. Na zadnjem potu so ga spremljali trije duhovniki. V ganljivih besedah je jemal slovo od njega, svojega duhovnega očeta, č. provizor Jank na Radišah. N. p. v m.

Drobiž: Varnostni nadzornik Koroške je odredil z 10. t. m., da osebe, stare pod 18 let, ne smejo po osmi uri zvečer z doma. Odredba je veljavna za vso deželo in se bodo prestopki kaznovali do dni zapora ali 200 S kazni. — V državi krožijo ponarejeni novci za 50 g in 1 šiling. Za izsleditev ponarejevalcev je razpisana nagrada 1000 šil. — Bankovci z naslikanimi kljukastimi križi ali dodanim pisanim besedilom so neveljavni. — Prepovedano je izdelovanje in prodajanje ter uporaba papirnatih topičev, smrdečih bomb in sličnih eksplozivnih izdelkov. — V Trbižu so prijeli enega atentatorjev na elektr. transformator povodom kanclerjevega bivanja v Celovcu. Izročen je sodnji. — Na 40 m visoki dimnik Rosenbergove opekarne v Grabštanju so naciji pritrtili hitlerjansko zastavo. Nemirnežem se bo stopilo na prste. — S Koroške je bil poslan že drugi transport nar. socialistov v koncentracijsko taborišče v Wöllersdorf na Nižjem Avstrijskem. — V Št. Mareinu v Labudski dolini sta dva brezposelna mizarja izdelala brezmotorno letalo in ga razstavila v župnišču. — V Vrbi ob jezeru je umrl 82letni oče Horn. — Vlomili so v bivšo Fallejevo gostilno v Lipi in odnesli precej blaga.

NAŠA PROSVETA

„Drama“, revija naših odrov se naroča potom prosvetne centrale v Celovcu. Revijo priporočamo vsem našim društvom. Z njeno pomočjo bomo zamogli dvigniti tovrstni del naše narodne prosvete. Osrednji odbor.

Žvabek (Igra.) — V nedeljo, dne 26. t. m. uprizori naše društvo dve lepi igri „Matin gruda“ in „Na dan sodbe“. Vabimo k obilni udeležbi.

Bitčovs. (Praznik Kristusa Kralja in materinski dan.) Letošnji praznik Kristusa Kralja je vreden našega spomina, ker ga naša župnija še nikdar ni tako lepo proslavila. Po zaslugi umrlega dobrotnika cerkve Tomaža Jeroliča pd. Krištofa v Kajazah se je zamoglo farni božji hram dostojno prenoviti, oltarji in prižnica so kakor novi in nov tudi križev pot. Pred praznikom smo imeli tridnevno vodstvo mil. prošta Benetka, ki je blagoslovil tudi naše prenovljene oltarje. Tridnevna in sledeči praznik je privabil mnogo domačega ljudstva, kar je dokaz, da med nami še živi versko prepričanje. Prav dobro vemo, da propadajo naši domovi tam, kjer se versko življenje ohlaja. — Na praznik Kristusa Kralja smo obhajali tudi materinski dan. Lep je bil, četudi je bilo vreme slabo. Mnogo lepih misli in besed nam je dal, ki so kot žarki posijale v

srca naših dobrih mater. Naši mali so lepo deklamirali in č. proš so nam slikali pravo krščansko mater. Dekleta so v dveh prizorih pokazala, kako se kaznuje nečimernost, uživale so se v vloge kot še nikdar. Sprožili smo še misel o nepotrebnosti fantovski in dekliški zvezi in uverjeni smo, da bodo besedam prav kmalu sledila tudi dejanja.

Št. Jakob v Rožu. (Potovanje.) Koncem oktobra je povabil predsednik planinskega društva v Trziču č. župnik J. Pollak naše pevce v Trzič na občni zbor. Slučaj je bil namreč v poletju hotel, da sta se sešla na planinah č. župnik in pastir-pevec Pavlej in tekom pogovora pogruntala ta načrt. Kljub slabemu vremenu je določenega dne odrinil šentjakovski oktet v Trzič in nastopil tam z 20 narodnimi pesmimi. Ljudstvo je bilo s podajanjem pesmi prav zadovoljno. Sledili so nato govori in končno je še zapel trziški zbor dobro ubrani melodiji. Domov grede smo obiskali romarsko cerkev Matero božje na Brezjah, kjer so č. Pollak darovali sv. mašo in je naš oktet zapel par prirobnih Marijinih pesmi, nakar smo zopet odrinili domov. S potovanjem smo bili prav zadovoljni, spoznali smo nove znance in nove kraje in zato smo č. župniku in odbornikom planinskega društva iz srca hvaležni.

GOSPODARSKI VESTNIK

Zadolžitev tirolskih kmetov. Tirolski deželni kulturni svet je izdal spomenico, v kateri opozarja na nujnost ukrepov v odpomoč ogroženemu kmetijstvu. Kot najvažnejše vprašanje navaja razdolžitev tirolskega kmetijstva. Kmetijski dolgovi znašajo 160 milijonov šilingov, to je povprečno 6000 šil. na kmetijo ali 840 šil. na govedo ali 340 šil. na hektar obdelane zemlje. Nasproti tej katastrofalni višini pa stoji razvrednotenje kmetijskih posestev za 50 odstotkov. Spomenica zaključuje: Obresti naj se prilagodijo donosu kmetij in naj se ustvarijo znosne možnosti odplačevanja. (Slični predlog so vložili v koroški kmetijski zbornici člani kluba „Kmečke zveze“ in smo na njegovo usodo lahko radovedni.)

Tudi jugoslovanskim kmetom je hudo. — „Trgovski list“ prinaša težke številke iz kmetijskega gospodarstva v Jugoslaviji. Leta 1928 je pridelal jugoslovanski kmet 55.8 milijonov stotov žita, leta 1931 55.8 in leta 1932 64.4 milijonov stotov. Pridelal je torej leta 1932 znatno več ko pa leta 1928. Tržna vrednost pa je znašala leta 1928 15.1, leta 1931 9.8 in leta 1932 le 7.1 milijard din. Za večji pridelek leta 1932 je dobil naš kmetovalec še enkrat manj kot leta 1928. V teh številkah je povedan tudi vzrok sedanje gospodarske stiske. Več kot za polovico je padla kupna moč kmeta, več kot za polovico so padli stem tudi zaslužki drugih stanov in tudi to dejstvo potrjujejo številke. Leta 1929 so jugoslovanski kmetje uvozili strojev in aparatov za 575.8 milijonov, leta 1931 za 296.3 in leta 1932 le še za 138.1 milijonov dinarjev. Večja javna dela so padla in tako ni padel le zaslužek kmečkega prebivalstva, temveč tudi zaslužek delavstva. Število brezposelnih je utemeljeno v tej zmanjšani delavnosti. — V državi je sedaj močno gibanje za javna dela, ki bi jih izvrševala država in s tem omilila gospodarsko stisko.

Gnojimo sadnemu drevju! Bolje od apna je za sadje gnojenje z gnojem ali kompostom. Najbolj učinkuje gnoj, če pride v zemljo, ker do na površju raztresenega korenine ne morejo. Tam, kjer je sadje sajeno v vrstah, je gnojenje enostavno. Na vsaki strani vrste se pod krono izorje pet do šest brazd. V jarek zadnje brazde se natrosi gnoj ali komposta in nato z motiko obrne rušo nazaj na gnoj. S tem se dobi jarek druge brazde, ki se zopet pognoji in pokrije. Tako delo gre hitro od rok, ruša ne trpi in sadju je pomagano. Poškodovanje malih sadnih koreninic s plugom ni škodljivo, ker drevo tam takoj požene nove. Kjer pa sadje ni sajeno v vrstah in pri mladih drevescih se mora delo pač izvršiti z lopato in motiko. Kdor se vsaj dve leti drži tega recepta, mora vzbuditi in ozdraviti vsako hirajoče drevo.

Velikovski trg minulega tedna: Biki 60—65, mladi voli 60—70, plemenske krave 70—80, klavne krave 80—90, telice 70—90, teleta 90—1.10, zaklani prašiči 1.80—1.85, plemenski prašiči 1.20—1.40, ovce 60—65, koze 30—40, jajca 17—18, sirovo maslo 2.80—3.60, stare kokoši 2.00—2.50, mlade 1.50—2.00, krompir 6—8, apno 5.00—5.50, zeljate glave 10—15. Dne 4. decembra je v Velikovcu letni živinski semenj.

RAZNE VESTI

Zračno potovanje okrog sveta — igrača. Znani ameriški letalec Willy Post je rekel poročevalcem, da bo zrakoplavna tehnika v najbližji bodočnosti prekosila vsako še tako drzno pričakovanje. Radio je letalec itak rešil vseh neprilik v megli. Zdaj je na razpolago tudi že zanesljivo sredstvo zoper ledeno plast na krilih, ki se stvori v velikih višinah. Potniške kabine bodo oskrbljene z zalogo kisika, tako da bo polet mogoč tudi v višinah razredčenih zračnih plasti. Potovanje okoli sveta bo torej postala malenkost, ki bo zavisela le še od — financ potnikov. Letala bodo potovala v višini 10 km in razvijala od 500 do 1000 km brzine na uro.

Najbogatejši ljudje pod soncem so — Indijanci v Ameriki. Vest je vrgel v svet „Indijanski urad“ v Washingtonu. Ta urad je nekakšno ministrstvo za indijanske zadeve, njemu so podrejene vse stvari, ki imajo kakšno zvezo z Indijanci. Urad ceni celokupno premoženje Indijancev na 15 milijard dolarjev. In ker je vseh Indijancev komaj 350.000, pride na vsakega rdečkožca osebno 43.000 dolarjev, to je približno 300.000 šilingov. Seveda pozabi urad pripomniti, da Indijanci s tem premoženjem ne smejo prosto razpolagati, marveč se nahajajo pod neke vrste kuratelo ameriške države. Ubogi bogati Indijanci!

V krsti se vozil. Na praškem kolodvoru se je nedavno zgodilo sledeče: Postajna policija je bila obveščena, da so na majhni postaji blizu Prage neznan možje oddali na vlak težak zaboj. Ko so zaboj odprli, so v njem našli krsto. Takoj se je raznesla vest, da se je zgodil strašen umor. Ko so pa krsto odprli, so v njej našli v svoje veliko začudenje živega človeka, ki je spal. Moža so vzbudili iz sladkih sanj in ga prijeli. Povedal je, da je s svojimi prijatelji stavil, da se bo peljal v Prago „črno“ in sicer v krsti. Stav je možakar dobil, izgubil pa je igro, ki jo je igral z oblastmi.

Stričkov kotiček. „Za srečno življenje je treba plemenitega srca in jasnega razuma. Za tem notranjim bogastvom naj bi stremela naša slovenska mladina. Potem bode njena bodočnost polna miru in tihe sreče. In našemu rodu bode zopet sijalo zlato sonce“, se glasi stričkova skrivnost. Pa ste jo, mladi rešitelji, zapisali globoko v vaša srčeca, kot zatrjuje Anica z Vesce. Veliko vas je že in lahko boste nekoč predramili sivolasega kralja Matjaža v Peci, če še naprej ohranite zvestobo svojemu stričku v glavnem mestu dežele. Izžrebani nagrajenci so: Lizka in Marica Sadjak v Podjuni pri Globasnici, Stanko Wutti v Doleh pri Brdu (Zila), Anica Widman v Dobravi pri Borovljah in David Koban v Dobu pri Škofičah. Pravilne rešitve so še vposlali: Angela Preitnekar, Katrej Pakovnik, Lojzka Kotnikova, Micka Petrovnikova in Micka Kerbic iz Vogrč, Šumah Franc v Žvabeku, Jurij Trampuš v Dobu, Lonca Pikalo v Globasnici, Nežika Mlinar na Blatu, Ljudmila Matija v Šmihelu, Gregej Krištof v Dvoru, Foltej Vauti v Repljah, Marija Weizer v Rikarji vesi, Aleš Piopiunik v Žirovnici pri Škocjanu, Milka Rutarjeva v Žitari vesi, Tone Miklav v Pribli vesi, Lorenc Petek v Št. Lipšu, Alfred in Pavla Eberwein v Goselni vesi, Jurij Sivec v Grebinju, Julka Oraš, Andrej in Jurček Mack iz Sel, Feliks Potisk v Ljubelju, Anica Einspieler v Vesci, Neža Šofnekar Podjerbergom, Andrej Anderwald na Suhi pri Škofičah, Julij Skok v Podgorjah, Milka Malle v Podsini v vesi, Marija Moser, Nežika Mikl in Jože Serajnik iz Št. Jakoba, Rezika Sitter iz Reke, Andrej Smole iz Gorič in Tinca Smole iz Zagorič pri Malošah.

Urak Lukež in Potočnik Matija, študenta v Celovcu. — Sedaj, dragi prijatelji, pa poslušajte: Včeraj zvečer je potrkal na vrata stričkove sobice star in bradat mož, dobrohotnih oči in smehljačega se obraza. Pozdravila sta se stara znanca in nato je možiček izročil stričku uganko, katero naj razrešijo njegovi prijatelji, da spoznajo stričkovega znanca in svojega starega prijatelja. Te-le črke so bile na lističu: SEIILVVTMKAŽ. — Kdo pač je bil to? Rešitve vpošljite do konca novembra, nakar se izžreba izjemoma deset srečnih nagrajencev.

Kompletna oprava za venecijansko žago
se proda ali zamenja za les — okrogel ali obdelan — živino, sadje, sadjevec itd. Proda se tudi stoječ vitel — Naslov v upravi.

Proda se radi družinskih razmer **posestvo**

v dobrem stanju, na katerem se lahko redi 3 glav živine, skedenj še nov, hlev obokan, sadni vrt, samo 15 minut od kolodvora. Pol kupne cene ostane lahko vključeno. — Več pove hranilnica in posojilnica v Podravljah (Föderlach). 136

Prešam pozimi za primerno ceno lan, konoplje, mak, bučno seme, riček, orehe in sončnice. **Ani. Schittekopf**, elek. stiskalnica za sadje in olje v Podravljah. 137

Tovarna bučnega olja J. Hochmüller, Maribor, Taborska ulica, Jugoslavija, priporoča prvovrstno bučno olje, bučno pogačo (tropine) in bučne otrobe
139

Zahvala.

Ob prebriski izgubi našega blagega očeta, soproga, gospoda

Aleš Gril-a

posestnika v Vovbrah,

vsem, ki ste prišli od blizu in daleč spremit ga na njegovi zadnji poti, naša najlepša zahvala. Zahvaljujemo se posebej prečastitim gospodom duhovnikom, ki so prišli spremit blagopokojnega k zadnjemu počitku, č. g. župniku Poljancu za lepe in tolažljive besede ob odprtem grobu in domačemu pevskemu zboru za ganljive žalostinke na domu in ob grobu.

Za vse osebne in pismene izraze sočutja od blizu in daleč, kakor za darovane vence, šopke in cvetje naša prisrčna zahvala.

Podlipo pri Vovbrah v novembru 1933.

140

Žalujoči ostali.

Na kili trpeči

morejo se brez bolečin, brez motnje poklica, naravnim ort.-meh. potom

znelih svojih bolečin in težkoč

samo potom uporabe mojih avstrijskih in nemških patentov.

(Avstr. patenti 127586 in 115037 in 127559, nemški patent 532082 in švicarski patent 158978.)

Predvaja se brezplačno in brezobvezno pri naslednjih podružnicah:

Beljak: v hiši gostilne Lamm na Glavnem trgu, v nedeljo, dne 26. novembra od 8.—2. ure.

Velikovec: Glavni trg 21 v hiši gostilne „Gold. Löwe“, v ponedeljek, dne 27. novembra od 8.—2. ure.

Wolfsberg: v hiši gostilne Kienzl, v torek, dne 28. novembra od 8.—2. ure.

Št. Vid ob Glini: v hiši gostilne Bahnhof, Friesacherstr., v sredo, dne 29. novembra od 8.—2. ure.

Eno stalno dohajajočih zahvalnih pisem:

Z uporabo Streifenederjevih patentov je moja kila popolnoma izginila, četudi sem star že 65 let. Med uporabo nisem imel nikakih težkoč in tudi pri svojem delu nisem bil oviran. Zato javno izrekam moje priznanje o smotreni konstrukciji te iznajdbe in nje idealnem učinku. Priporočam jo vsakemu na kili trpečemu prav toplo.

V Beljaku, Celovška cesta 38, dne 16. oktobra 1933.
Franz Tröster.

Overovljeno po župniškem uradu Beljak.

Pustite si poslati moje poučno ilustrirano brošuro proti vpošiljati dvakratne pismenske pristojbine neobvezno in brezplačno. Varujte se ponarejanj.

Pazite, prosim, natančno na moje ime, na moje dolgoletno izvrševanje poklica v Avstriji in na moje naj-novejše patente! Tisoči na kili trpečih so se z uporabo mojih patentov osvobodili svojih bolečin. 141

F. G. Streifeneder, Fürstfeldbruck b. München